

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

An hoc sit licitum? parag. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

pride: Quod Sejus, ut correspondens Caji solvat, dicta centum, & quinque sibi ipsi, ut vicem Titii tenenti, an, Quod idem Sejus, ut correspondens ejusdem Titii, det summam illam sibi, ut correspondenti ejusdem Caji ad novum Cambium finendum postea Panormi? Breviter quodnam est prius extinctio primi Cambii, an institutio secundi?

6. Respondeo, certè in praxi (ut puto) ne à peritis quidem Mercatoribus id advertitur: Ipsi enim solum in libris ratiocinorum scribunt rationem dati, & accepti, idque etiam in eadem hora, ne dicam in eodem temporis momento. Ceterum quid prius, quid posterius nobis Theologi relinquunt considerare, nam ipsi pro conscientia satis habent, si intelligant, se meliori modo, (quo licite possunt) solvere primum Cambium, & instituere secundum: Theologi autem non pauci, vel de hoc valde implicite loquuntur, vel certè potius id supponunt, quam declarant. Nos ergo pro nostra virili parte sic discurremus.

7. Puto, posse utcumque dici, quod sit prius solutio primi Cambii, quam institutio secundi, sed expeditius dici, quod sit prior institutio secundi Cambii, quam primi Cambii solutio: qui certè posterior modus, quam faveat justificationi cambii, ex infra dicendis clarè colligetur.

8. Prius igitur solvetur cambium primum, quam instituat secundum, si Sejus, correspondens Titii, per actum suæ voluntatis, verbo, vel scripto ostensum, habeat, quasi per Acceptilationem, pro solutis, illos centum & quinque aureos debitos à Cajo; sic enim jam nihil amplius debet Cajo pro primo cambio, quia jam est illi remissum à parente illud remittere, nempe à Sejo, qui tota Titii potestate gaudet. Esto deinde, quod Cajo, seu Sejus nomine Caji, qui talem remissionem accepit, velit illam veluti ex gratitudine retrodonare, & instituere secundum cambium ad illam totam pecuniam solvendam. Ita videtur discurrere Naldus.

9. Contra. Posterius finietur cambium primum, & prius instituetur secundum cambium, si Sejus, qui accepit creditum Titii & debitum Caji, nunc, ut correspondens Caji, accipiat centum illos, & quinque aureos, ad Recambium Panormi cum suo lucro solvendum, accipiat, inquam, à seipso, ut correspondente Titii, & cum illis sic acceptis, extinguat

Tamburinus de Sacramenti,

cambium primum: Ecce quomodo antecedit Recambium, nam cum hac summa habita per dictum Recambium, ipse, ut correspondens Caji, solvit primum cambium sibi ipsi, ut correspondenti Titii. Hunc modum nos insinuavimus num. 1. eundemque insinuat Lessius b in iis verbis: Sufficit, quod Campsarius pos. b. Lessius l. sit habere Correspondentem, qui ibi eas pecunias c. nu. 61. det mutuo, vel ad Cambium. Eundem modum c. Delugo supponit Delugo, c. eundemque innuere vi. de Inst. d. datur alii Theologi, & merito: nam prior 23. nu. 85. modus suas habet difficultates, quas à infra 86. 87. & breviter afferemus.

§. III.

Decernitur, an hoc Cambium cum Recambio licitum sit?

1. Quamvis & multi dicant, esse illicitum: Multi s. tamen, & satis probabiliter Coninc. (quos ego sequor) licitum esse, docent cum ap. Delugo explicatione danda mox paragr. quarto. Pro. l. c. n. 77. batur, quia, si Cajo campsarius haberet Merend. Placentiæ aliquem amicum, qui ibi solveret ap. Dianā cambium contractum Panormi, esset justum p. 9. Tr. 8. cambium, ut supra vidimus; ergo etiam, si ref. 67. solvat Procurator, seu correspondens ejusdem f. Nan. Cōf. Caji. Certè, si Cajo, & Titii ipsi iidem se 31. de u. Placentiam conferrent, possent ibi per se sur. n. 3. ipsos totum hoc negotium licite absolvere: referēs ita quis enim id negare potest? Cum ergo id, sensisse vi- quod per seipsum quis facere potest, possit rū quendū per legitimum Procuratorem, poterunt Ti- Doctiss. So- tius, & Cajo in casu nostro, per Sejum Pro- ciet. Iesu- curatorem utriusque, idem efficere, nam, Boninsig. quod idem sit Procurator Caji, & Titii non c. 7. de Cambiis à vitari contractum; cum sæpissimè idem pos- n. 7. Sà V. sit sustinere vices duorum in contractibus, n. 7. Sà V. & idem possit esse Procurator multorum, cambium. nec duorum dumtaxat: Sicuti autem, si præ- Diana & dictus Sejus esset Procurator Petri, & Anto- p. 3. tr. 8. d. nii posset ad mandatum horum, & recipere, ref. 1. & p. & solvere pecuniam aliquo titulo, videlicet 5. tr. 8. ref. ex Censu, alteri ex his debitam, & tunc reali- 67. Less- ter fieret vera solutio, quamvis non numera- lib. 2. c. 23. retur pecunia, sed solum transferretur debi- n. 61. De- tum, & creditum in libris dati, & accepti, ut lug. l. c. Italicè dicimus; Passar le partite: ita in casu nostro, &c.

2. Non igitur solutio est ficta, ut putant Adversarii, sed vera, & realis, unde, & cambium erit reale, & non fictum. Nec solutio

Cccc

cum

eum lucro cambii facti Panormi solvitur in eodem loco, id est Panormi, quod esset usura, sed Placentiæ, ubi finitur primum cambium, & pari modo recambium factum Placentiæ, non solvitur Placentiæ, ubi institutum est, Panormi.

3. Nec obstat, quod in hoc cambio, cujus natura, ex meliori opinione, assimilatur contractui Emptionis, & Venditionis, nihil adfit, quod ematur, quia deberet emi pecunia absens, id est, quæ sit Placentiæ; ut dictum est supra, at ibi nulla pecunia est Caji, sed solum in Codice, & libro rationū transferuntur credita, & debita; non obstat, in quâ, nam falsum est, quod non adfit aliquo modo pecunia, ipsa enim literæ, seu chirographa, seu libri, qui continent credita, tanti, plus minus valent, quanti ipsa pecunia numerata, nam propterea potest dici, ibi adesse pecuniam, sed verò virtualement, seu æqualitatem, & quæ sufficientissima sit, ad veram solutionem faciendam.

4. Nec item obstat, quod Campfarius videtur obligati, sumere pro suo correspondente illum ipsam hominem, qui est correspondens campforis, non, in quâ, obstat propter duas rationes. Primum, quia ad hoc non cogitur campfarius, ut notavimus supra, immò addo, sic campfario fieri Beneficium, dum promptè ipsi offertur à campfore correspondens in loco, ubi campfarius difficillime illum inveniret. Ita Lessius loco citato, num. secundò.

Secundò, quia, etiam si cogeretur, illi non fieret injuria; quilibet enim est Dominus, & arbitri suæ rei, & quilibet habet Jus apponendi conditiones, quas vult, dummodo non sit contra naturam contractus, quem celebrat, ut certè hæc non est, & dummodo, si conditio addat aliquod onus, illud compensetur, ut sanè in hoc casu, de quo loquimur, compensatur, nam audio, de facto semper aliquid diminui de pretio debito campfori, scilicet octavam quandam partem, quam partem octavam libenter minuit campfor, quia suæ utilitati cedit, quod campfari se obligent ad sumendum eundem correspondentem, qui est campforis.

5. Quæres hac occasione Primò. Quanta merces datur his correspondentibus, seu Procuratoribus pro labore, & industria, quam adhibent in cambiando aliorum nomine, & in scribendo, numerando, mittendo literas, &c.

Respondeo apud Belugo lego, in singularibus Nundinis solere dari tertiam partem auri d. 12. de provisionem, quam Provisionem vocari, supra diximus, quod ferè coincidit cum dicto Lessii b. asserentis solere dari binos, vel ternos auros in singulos Mellenarios.

6. Quæres Secundò. Quænam est utilitas, quæ nascitur campfori ex eo, quod campfarius acceptet pro suo correspondente eundem, qui est campforis?

Respondeo. Prima utilitas est, ut suo Amico, seu correspondenti accrescant salaria, seu pensiones ex his novis negotiis, quæ ille suscipit in gratiam campfariorum.

Secunda utilitas est, quia deinde, in vicem, quod simile committet fortè correspondens Placentinus huic mercatori Panormitano, & ita hic Panormitanus lucrabitur suas similes Provisiones.

Tertia utilitas est, ut ille correspondens habeat multa credita ex Recambiis, per quæ multis fortè debitis mercatoris Panormitani satisfacere possit.

Quarta, ne alii, qui campforis familiares non sunt, cognoscant rationem negotiorum ipsius campforis, quod permaximè caveat prudentes mercatores.

Quinta, ne se campfor exponat periculo decoquendi, si non tutum habeat correspondentem, sicuti tutum cognoscit suum.

§. IV.

Quandoquidem tribus modis Cambium cum recambio celebrari potest, approbatur primus, & secundus, sed r. probatur tertius.

1. **A**stero Primò, licitum esse cambium cum Recambio, si supponas, prædictum Procuratorè Sejum habere pecuniã propriã, vel credita propriã, vel habere apud se pecuniã Titii campforis, vel credita alia exigibilia ejusdem Titii, alia, inquam, præter dictum creditum ex primo cambio, nam, quando non adest, nisi hoc creditum, dicitur mox nu. tertio de quibus Sejus disponere possit (quæ sunt pecuniæ virtuales,) & idem Sejus det Cajo, seu sibi ipsi, ut correspondenti ejusdem Caji totum illud pecuniã, quod necessarium est ad extinguendum primum cambium, det, inquam, vel mutuo, vel ad novum cambium, seu, quod idem nunc est, ad Recambium Panormi.